

Školní poradenské pracoviště Gymnázium, Český Krumlov

Činnost školního poradenského pracoviště je zaměřena na poskytování speciálně pedagogických a psychologických služeb našim žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. Naším cílem je vytvoření vhodných podmínek pro včasné odhalování problémů ve vzdělávání, v psychickém a sociálním vývoji žáků a tím předcházení dalšímu rozvoji problémů. Snažíme se také zkvalitnit sociální klima školy.

Tým školního poradenského pracoviště poskytuje poradenské služby podle Vyhlášky č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, žákům školy a jejich zákonným zástupcům.

Zaměřujeme se hlavně na tyto základní činnosti:

1. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

a) Jedná se o práci s dětmi, které mají nejrůznější potíže ve výuce, ať už jde o specifické poruchy učení, nebo žáky s jinými problémy (zdravotní znevýhodnění, sociální znevýhodnění, vývojové poruchy chování), které u nich způsobují výukové potíže. Při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme z platného doporučení školského poradenského zařízení, zejm. z doporučených podpůrných opatření.

b) Do této oblasti spadá také péče o žáky nadané a mimořádně nadané. Na naší škole je k nim přístupováno individuálně při výuce, mimořádně nadaní žáci mohou být vzdělávání dle vypracovaného IVP.

c) Naše škola je otevřená i dětem s jinou státní příslušností žijícím v ČR. S prací s těmito žáky máme již několikaletou zkušenost. Dětem se nad rámec výuky podle potřeby věnují pedagogové školy.

2. Poskytování poradenských a konzultačních služeb z oblasti speciálně pedagogické, psychologické a preventivní

Všichni členové ŠPP poskytují poradenství pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy.

3. Prevence školní neúspěšnosti

Cílem je vyhledávat a včas odhalit nejrůznější příčiny výukových potíží žáků a co nejdříve s žáky začít pracovat na vytvoření vhodných podmínek tak, aby nedocházelo k rozvoji problémů, ale k jejich nápravě nebo alespoň zmírnění (např. náslechy v hodinách, konzultace s učiteli, přítomnost speciálního pedagoga, apod.)

4. Prevence sociálně-patologických jevů

Naše škola realizuje pro podporu této oblasti pro děti např. adaptační pobyty, pracujeme s třídními kolektivy ve snaze podpořit tak pozitivní vztahy mezi dětmi, mezi dětmi a učitelem. Organizujeme řadu osvětových projektů a besed pro žáky. Do školy zveme odborníky z různých oblastí preventivní činnosti.

5. Kariérové poradenství

Pro žáky školy nabízíme poradenství v oblasti profesní orientace. Může jít o formu individuálních konzultací, konzultací pro rodiče, ale i o nabídku profesní diagnostiky kariérovými poradci nebo výchovnou poradkyní.

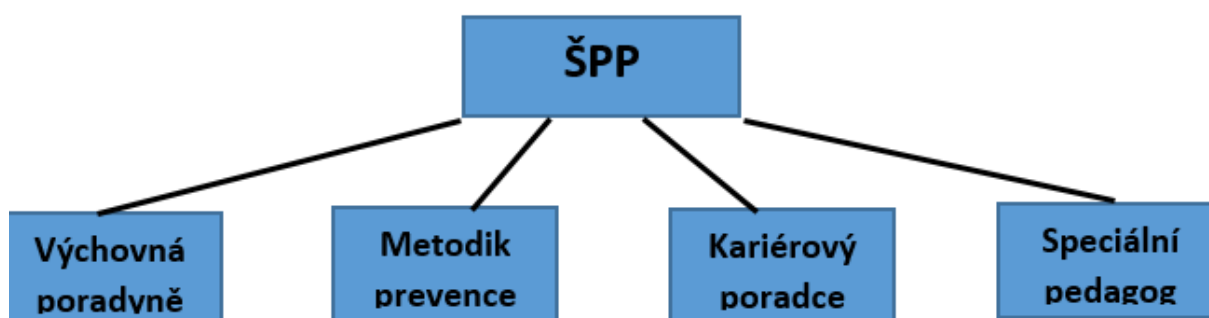
6. Řešení výchovných problémů

Při řešení výchovných problémů spolupracujeme s dalšími organizacemi v této oblasti.

7. Podpora spolupráce s rodinou

Provázanost a spolupráce mezi rodinou a školou je pro optimální rozvoj žáků nezbytná. Proto se snažíme s rodinami našich žáků navázat dobrý vztah. Rodičům nabízíme konzultace ve škole, účast na projektech školy, besedy pro rodiče.

Struktura školního poradenského pracoviště

Náplň práce členů školního poradenského pracoviště

Výchovný – kariérový poradce vykonává činnosti poradenské, činnosti informační a činnosti metodické. O těchto činnostech vede dokumentaci.

A. Poradenské činnosti:

1. Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o dalším vzdělání
  - a. Vzdělávací dráhy žáka
  - b. Poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem)
  - c. Informace o studijních možnostech, pomoc při vyplnění přihlášek
  - d. Zajištění dostatečného počtu informačních materiálů
  - e. Organizace schůzek se zákonnými zástupci
  - f. Organizace setkávání s absolventy gymnázia studujícími na VŠ

2. Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, a příprava návrhů na další péči o tyto žáky
  - a. Ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky sledovat žáky s výukovými problémy
  - b. Předkládat učitelům, řediteli školy a rodičům návrhy na další péči o tyto žáky
  - c. Vést evidenci integrovaných žáků
  - d. V součinnosti s ostatními pedagogy iniciovat vyhledávání a šetření žáků, jejichž jednání a chování vyžaduje zvláštní pozornost, zvláště ve výchovné oblasti
  - e. Dohlížet spolu s třídními učiteli na vedení dokumentace výchovných problémů u jednotlivých žáků

3. Zajišťování nebo zprostředkování diagnostiky vzdělávacích potřeb a intervenčních činností, zvláště pak pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

4. Příprava podmínek pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

B. Metodické a informační činnosti

1. Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence

2. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.

- a. poskytovat poradenskou činnost pro rodiče
- b. poskytovat poradenskou činnost pro žáky v obtížných situacích
- c. navrhovat řešení konfliktních situací
- d. spolu s třídními učiteli sledovat žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí

3. Poskytování informací o činnosti poradenských pracovníků školy, o poradenských pracovištích v regionu a o možnostech jejich využívání

4. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení

5. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce

C. Další aktivity

a. Výchovný poradce je členem Školního poradenského pracoviště gymnázia, které se pravidelně schází

b. Ze své pozice se zúčastňuje řešení kázeňských problémů, rozhovorů se zákonnými zástupci. Poskytuje kolegům informace, jak krizové situace řešit, jak postupovat při prevenci a řešení šikany atd.

c. Organizuje schůzky se studenty, kteří absolvovali zahraniční stáže

d. Organizuje schůzky s absolventy, kteří studují na VŠ (Setkání s absolventy – informace pro maturanty)

e. Průběžně si rozšiřuje vzdělání v oboru

Metodik prevence sociálně patologických jevů:

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, nekrimálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování).
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.
- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).
- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.
- Organizace a metodické vedení adaptačních kurzů.

Speciální pedagog:

- řídí, metodicky vede a koordinuje činnost třídních učitelů a dalších pedagogů
- vytváří podmínky pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, metodické vedení při zpracování IVP
- depistážní činnost (vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, základní diagnostika vzdělávacích a výchovných problémů žáků)

- provádění, event. zajištění krátkodobé i dlouhodobé individuální práce se žákem, skupinou žáků (speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činnosti
- reedukační, kompenzační, stimulační),
- přijímá a podává podněty k návrhům nových metod a forem práce se žáky
- zajišťuje speciální pomůcky a didaktické materiály
- zajišťuje metodickou pomoc učitelům integrovaných dětí a asistentům pedagoga
- spolupracuje s vedením školy a dalšími odbornými institucemi a odborníky (SPC, PPP, SVP, dětské psychologové, ...)
- zajišťuje optimální odbornou pomoc i ostatním žákům ZŠ, kteří takovou pomoc potřebují (prevence školní neúspěšnosti, práce se žáky prospěchově neúspěšnými)
- individuální konzultace a pomoc žákům, rodičům a učitelům
- vede databázi a dokumentaci integrovaných žáků a žáků s vývojovými poruchami učení
- shromažďuje a soustřeďuje odborné zprávy a informace o žácích v péči speciálních poradenských pracovišť.

Strategie prevence školní neúspěšnosti studentů Gymnázia Český Krumlov

Příčiny školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vážným problémem, jehož řešení si vyžaduje náročnou práci s dítětem a často také s rodinou dítěte. Bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci i jejich rodinné výchově. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat.

Nejčastěji má na školní úspěšnost nebo neúspěšnost vliv:

- a) osobnost dítěte - snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka
- b) nepodnětné rodinné prostředí, žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole (mezi kamarády, ve třídě, vztah s učitelem)

Řešení školní neúspěšnosti

V první řadě je nutné podrobit dítě kvalitní pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické **diagnostice**, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole. Diagnostika žákových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb nám pak umožní nastavit vhodná opatření. Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu a případně se vrátit mezi "školsky úspěšné děti".

Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

1. **poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění**: kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů – PLPP, nebo na základě doporučení z PPP nebo SPC, integrace žáka a vytvoření IVP.
2. **žáci**, jejichž neúspěšnost souvisí spíše s mimoosobnostními faktory - **sociálně znevýhodnění**: motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, přístup k internetu ve škole, práce s klimatem třídy a začleňování těchto dětí do majoritního kolektivu
3. **žáci s vysokou absencí** jsou také často ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti: včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky - plán dostudování učiva, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví harmonogram a různé způsoby podpory dítěte – PLPP.

Postup při řešení školní neúspěšnosti a vytváření PLPP:

Hlavním opatřením je jednoznačně zvýšená spolupráce s rodiči.

1. Vyučující pravidelně vyhodnocují prospěch žáků, v případě mimořádného zhoršení, výkyvů nebo dalších nestandardních situacích učitel připraví PLPP, výchovná poradkyně domluví jednání s rodiči a žákem. Přítomni budou: **TU, rodič, žák, učitelé daných předmětů**, kde žák neprospívá, **výchovný poradce**. Zde se domluví možnosti a opatření vedoucí k nápravě.

Z tohoto jednání bude pořízen zápis, který podepisují všechny strany (škola, rodič, žák), rodiče dostanou kopii domů, aby znali závazky své i dítěte.

2. PLPP se pravidelně vyhodnocuje, případně upravuje, jsou možné další schůzky, při kterých se vyhodnotí úspěšnost zvoleného postupu.

3. Podle zájmu je možné využít **individuální konzultaci žáka s výchovným poradcem** (případně rodičů, žáka a VP) - diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, zjištění učebních stylů).

4. Pokud se situace nezlepšuje, bude žákovi nabídnuto vyšetření v PPP a možnost vytvoření IVP.

5. Podobně je možné postupovat v případech vysoké absence žáka ve výuce.

Plán preventivní podpory

Podpůrný plán pro **neprospívající žáky** je souhrn opatření nabízených žákům a jejich rodičům, který se podpisem všech stran stává pro všechny závazným. Žák, učitelé a rodiče svým podpisem uzavírají **dohodu** (smlouvu) o společné podpoře žáka a o svých povinnostech, které tím na sebe berou. Nezbytnou součástí podpůrného plánu jsou tedy povinnosti jednotlivých stran (škola, žák, rodič).

Bližší PLPP popsán v metodice školy k poskytování výchovného poradenství školy.

Formy a metody práce:

Pro úspěšnost PLPP jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří zejména:

- **studijní plán**, tj. stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním).
- **zadávání pravidelných úkolů** vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, tj. podpůrného plánu – zadání práce pro domácí přípravu - dílčí úkoly odpovídající žakovým vzdělávacím možnostem,
- **možnost plnit zadané úkoly v rámci volných hodin ve škole**, možnost doučování
- **užívání podpůrných aktivit** – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání **podpůrných pomůcek** při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy, aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- **individuální práce se žákem** v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny – pomoc žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce při výkladu nového učiva
- **vedení písemných záznamů o průběhu PLPP** – zadání úkolu, termín splnění, poskytování pravidelných informací o průběhu podpůrného programu rodičům a výchovnému poradci – informace o přístupu žáka k plnění povinností v časovém sledu
- **domluva konzultačních hodin**, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel telefonicky zve rodiče současně se žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se s rodiči dohodl, jak mohou své dítě podpořit

- ***doučování*** (ve spolupráci se staršími žáky)

Pokud se podaří podpořit žáky tak, aby nebyli školsky neúspěšní a nepropadali, zamezí se i předčasným odchodům žáků ze vzdělávání. Opakování ročníku je však nadále nutné při selhání všech výše zmíněných podpůrných opatření.